

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de MI
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamente:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir pețit 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Mărturisire dreaptă

Cronicari ai vremilor, ne plecăm peste veac spre a desluși în furtunile lui sensurile înnoirii. Căci, incontestabil, se așteaptă o înnoire în duh, o refacere de orizonturi, care să pună temelii de viață nouă omenirii. Problema este mai acută în Apus decât în Răsărit. Orientul nu este la capăt de istorie: el trăiește sub zările unui început. Energiile spirituale nu sânt epuizate, ci înmuguresc spre veacul rodurilor depline. Apusul face impresia — dimpotrivă — a unei lumi cu principiul vieții deplasat sub nivelul spiritului: o lume care a pierdut simțul adâncurilor, ca să plutească la suprafață. O lume care așteaptă revelația unui nou Eon, puterile vivificatoare ale unui duh care să deschidă iarăși fântânile adâncurilor. Creștinismul apusean poartă și el stigmatele acestei istorii: a fost prea activ, prea amestecat în procesul istoric spre a nu purta și fatalitățile lui. De aceea Apusul creștin începe să privească spre Orient cu alți ochi decât până acum: de aici, din Răsăritul ortodox, se pot revărsa în hotarele lui apele vieții duhovnicești, care să determine o transformare lăuntrică mai adâncă a sufletului european. Nu din duh ecumenic, nici numai din spirit prozelitar-misionar, ci mai ales dintr-o necesitate lăuntrică, dintr-o poruncă a vremilor ce vin. N'o mărturisim noi, cari am putea fi bănuți de subiectivism de părtinire; n'o mărturisesc numai protestanții, cari privesc spre Ortodoxie din duh ecumenic sau din antagonism față de catolicism, ci o mărturisește chiar teologia catolică și noile orientări ale catolicismului în Apus. E o mărturisire dreaptă, cu toate rezervele în care se învâluie. E adevărat că până de curând teologia apuseană s'a arătat foarte puțin înțelegătoare față de creștinismul oriental. Ortodoxia apărea o îngrădărită de superstiții, de tradiții moarte, o lume încremenită fără nici o putere de viață. Ce ar fi putut învăța Apusul creator de istorie dela Orientul contemplativ, fatalist și static? Și totuși au fost suficienți câțiva ani ca Apusul să descopere fața adevărată a acestui necunoscut și adesea disprețuit Creștinism oriental. Se admite azi — în general — că «drumul spre Creștinismul primar (spre realismul creștin) duce peste Părinții greci și nu peste sistemele teologice de mai târziu ale Apusului. Istoric «esența Creștinismului» — după care se fac atâtea cercetări atât la protestanți cât și la catolici — se va putea descoperi mai curând în această direcție» (G. Wunderle, Ueber die religiöse Bedeutung der ostkirchlichen Studien. Würzburg, 1939).

Așadar Ortodoxia este calea de descoperire a creștinismului primar și a sâmburelui primar, originar, adânc, esențial al duhului creștin. De aici cercetarea tot mai atentă a Părinților

Bisericii ortodoxe, a comorilor ei de viață, de duh și cult, în ceea ce acestea ar putea contribui la transformarea formelor de viață creștină din Apus. Răsăritul poate dăruia ceva Apusului, poate indica drumurile mântuirii, izvoarele vieții, luminile duhului, puterile transfigurării. Occidentul devine atent față de hristocentrismul oriental, care se revărsa în comunitatea Bisericii, în liturgie, în mistică și asceză, în teologie și eshatologie, în adierile Duhului sfânt ce transfigurează lumea. Trăiește par'că în Apusul creștin sentimentul unei prea mari istoricizări, unei prea accentuate laicizări a vieții creștine: spre a sălta existența umană din lumesc în ceresc, din pământesc în duhovnicesc, din activism terestru în energie spirituală sânt necesare luminile de paradis ale Ortodoxiei. De aceea ceea ce se scoate cu predilecție în evidență de către teologii apuseni ca specific al Ortodoxiei, este tendința spre «supranaturala transfigurare a existenței terestre, (spre) îndumnezeirea omului» (Idem p. 17), prin care lumina Dumnezeuirii stăpânește peste toate: natură, istorie, om. Nu e deci de mirare când o carte de dreaptă prezentare a Ortodoxiei în liniile ei fundamentale (Iulius Tyciak, östliches Christentum) se încheie cu următoarele concluzii: «E nevoie să ne schimbăm părerea despre Orient. Nu în credința mândră, că noi putem numai să dăm! Trebuie să avem îndrăzneala de a primi din nou. A ne schimba părerea despre noi-înșine, adică a ne regăsi la sfintele izvoare. A ne elibera de toate încărcările straturilor istorice-periferice ale vieții religioase. «Cu dragoste trebuie Occidentul să asculte glasuri sfinte care pătrund până la noi din Orient. Ele ne grădesc despre o bogăție, o mărime, o ne bănuim plinătate. Și noi credem, că tocmai aceste sfinte glasuri aduc deslegarea și clarificarea situației religioase contemporane. Nu numai Biserica apuseană are să dăruiască Orientului, ci și Orientul are o misiune pentru noi. Numai cutremurarea mistică a omului oriental poate să ne elibereze lăuntric de supraetichismul și raționalismul nostru. Lumea transfigurării, comunitatea și iubirea ce învâluie Totul, ne va ajuta să înfrângem naturalismul și individualismul omului modern... Atitudinea eshatologică, îndreptată spre transfigurarea finală, ne călăuzește mai aproape de Biserica primară cu focul ei entuziast-pneumatic. Ne lipsește focul sfânt, care face viața să înseteze după lumea divină de dincolo.

«Noi încercăm să formăm iarăși o viață din Taină. Orientul a păstrat neconținut această viață și poate să ne arate ce însemnează atitudine liturgică și cum toată viața creștină crește din Liturgie. Liniștea, Pacea, iubirea Creștinismului oriental va potoli și purifica activismul apusean.

Întâlnirea cu Orientul creștin va feri — probabil — Apusul de o ultimă mare criză, de care zilnic se apropie mai mult...

«Repetăm: întrebarea poziției noastre față de Orient este întrebarea deciziei europene prin excelență. Orientul, care stă mai aproape de Biserica primară, ne va conduce la izvoarele noastre veșnice, ne va călăuzi înapoi la noi-înșine» (p. 56—57, 59). — Ospune un teolog catolic. Criza Creștinismului apusean deschide inima Apusului pentru adevărurile de viață ale Ortodoxiei. Dincolo de aparențele statice ale Ortodoxiei, Apusul descopere un dinamism supranatural, o energie spirituală care e în stare să-i regenereze trăirea. Prețuirea aceasta, care nu poate fi suspiciunată nici de subiec-

tivism, nici de interes, țâșnită din înseși necesitățile de existență ale Creștinismului apusean, este mărturisirea dreaptă care trebuie să ne îndemne a ne adânci și mai mult în comorile ortodoxiei, a le valorifica puterea dumnezeiască și a lupta pentru zările unui veac de plenară manifestare ortodoxă. E în ea răspunsul pe care Apusul îl dă celor ce — uitând valorile autohtone — privesc mereu admirativ și slugarnic spre Occident. Mărturisirea Apusului trebuie să devie și mărturisirea noastră: aici, în lumea de har a Ortodoxiei, mustesc energiile de lumină ale Vieții de ieri, de azi și de mâine, ale Vieții veșnice...

Viena, 1943.

Diacon N. MLADIN

Prevederea în istorie

Învăluți în vâlătaia războiului și chinuți de întrebarea: cum se va sfârși războiul? — mulți înși fac diferite prognosticuri interesante și odată cu acestea afirmă că «istoria se repetă» sau că războiul se va sfârși așa sau așa. Toate le discută și le afirmă ca și când mersul istoriei și al războiului s'ar putea anticipa foarte ușor sau chiar s'ar putea prevedea rezultatul lui final. Toate aceste încercări — uneori prea copilărești sau timorate — angajează într'ânsele problema legalității faptelor istorice în general și pe aceea a cunoașterii și prevederii în domeniul istoriei, în special.

Căutarea de legi istorice are la bază dorința de a trage — din cunoașterea a ceea ce s'a întâmplat — consecvențe practice pentru acțiunea proprie și de a scoate — din cunoașterea trecutului și a prezentului — concluzii și principii de acțiune pentru viitor. Ea stă în strânsă legătură cu problema dacă istoria-i o știință și cu chestiunea raportului istoriei cu științele naturale.

În strădania de a-și împlini această dorință, spiritul omului a înregistrat și greșeli grave. Așa este, de pildă, supunerea faptei istorice, legilor științelor naturale și înscrierea ei în relația mecanică de cauză și efect. Pentru a-și înlătura orice obstacole din calea legalității precise și rigide, această direcțiune a eliminat complet accidentalul — și cu el individualul și inițiativa acestuia — din istorie sau i-a lăsat un foarte redus câmp de acțiune. Istoria a fost transformată într'un simplu teatru de marionete.

Alții — întemeiați pe o largă aplicare a legii cauzalității sau conduși de o observare prea superficială a faptelor — au afirmat că «istoria se repetă», uitând că legea cauzalității nu spune nimic despre momentul și numărul repetiției fenomenelor. Când și cât de des vor avea loc împrejurările în care se desfășoară un

oarecare fenomen istoric, aceasta scapă legii cauzalității. Și apoi chiar și când împrejurările ar fi exact aceleași, fenomenul istoric — datorită specificității actului liber și creator al omului — îmbracă altă ipostază și altă calitate.

Oricât s'ar strădui mintea omului, realitatea ontologică nu se lasă simplificată și redusă în legi ale rațiunii umane și cuprinsă în formule precise și rigide, ci cercetarea cauzelor se isprăvește totdeauna cu un rest al necunoscutului, al misterului. Și atunci cine nu vrea să facă loc minunii în știință și pentru că — deși tin mortis la cauzalitate — nu-i în stare să pătrundă până la ultimele nexuri concrete, toate precedentele faptelor cărora nu le poate stabili o relație cauzală le însușește în categorisirea de «accidental, hazard».

Ce este hazardul în concepția istoriei? O definiție foarte interesantă îi dă francezul Ournot, care afirmă că hazardul este «independența mutuală de mai multe serii de cauze și de efecte, cari concurează în mod accidental a produce cutare fenomen, a pregăti cutare întâlnire, a determina cutare eveniment, care, pentru această pricină, e calificat de întâmplător». (Considerations sur la marche des idées et des événements dans les temps modernes. Paris, 1872, pg. 1 sq). În fond, noțiunea hazardului nu provine decât din ignoranța noastră, din slăbiciunea spiritului nostru, incapabil a surprinde adevăratele cauze ale faptelor istorice. Dacă uneori au loc evenimente, în care noi nu putem vedea decât «simple accidente», ele își găsesc cea mai bună explicație în intervenția divină extraordinară.

Știința istoriei nu poate ajunge la formularea de legi naturale stricte în sensul fizicii, fiindcă spiritualul — care constituie baza fundamentală a fenomenelor istorice — nu-i determinat în antecedentele sale la fel cu fenomenele științelor naturale. Este

semnificativ și concludent faptul că și în cercetarea naturii (șt. naturale) cu cât se istoricizează, adică cu cât se așază mai mult istoria desvoltării pe primul plan al intereselor și preocupărilor sale, trebuie să acorde hazardului — și implicit misterului — un câmp cu atât mai mare (Cf. Bauer Wilhelm Dr., Einführung in das Studium der Geschichte. 2. Aufl. Tübingen (Mohr) 1928, ps. 25 sq.). Dinamismul creator de adevărată istorie este rezultatul colaborării intense a factorilor esențiali ai istoriei (Dumnezeu și omul), cari nu pot fi încadrați în determinismul fizic și cari — având modul lor specific de acțiune — exclud legalitatea rigidă. Dificultate prevederii în istorie derivă nu numai din neconformarea spiritualului la legi rigide, ci și din caracterul teleologic al desvoltării istorice, în care elementul primordial îl constituie Pronia divină și apoi omul.

Teoretic se poate foarte bine cugeta că-i posibil să deduci legi istorice din întâmplări. Faptic, însă, este cu totul altfel. Abia din compararea faptului istoric cu împlinirea legilor din domeniul naturii, rezultă că pentru istorie e practic imposibil să ajungă la legi reale pe baza experiențelor istorice de până acum. (Bauer: O. c. p. 28).

Dimensiunile cosmosului și ale destinului său — în limitele cărora se desfășoară istoria — și prea mica noastră perspectivă de timp ce o putem avea la dispoziție ne fac imposibilă elaborarea de legi istorice. Prin urmare, atât după limita temporală, cât și după cea materială, experiența noastră nu-i suficientă pentru a o face bază a legilor istorice.

Dacă suntem conștienți de adevărul că fiecare fapt istoric singuratic este o complexitate de fenomene diferite, atunci ne dăm seama că de greu este să elaborăm legi istorice. Conținutul întâmplărilor istorice este determinat atât de înăuri psihice cât și fizice și deci aici vin în considerare legalități psihice și fizice, însă și acelea care stau între acestea două, adică cele psiho-fizice. Deci, complexitatea infinită a evenimentelor și faptelor istorice îngreuiază cercetarea cauzelor și face imposibilă elaborarea legilor.

Căci istoria n'are să studieze omenirea într'un moment dat, în stare statică, ci menirea ei principală este să o studieze în starea ei dinamică, în desvoltarea ei în timp. Această des-

voltare este foarte complexă și amplă. Multiplicitatea fenomenelor ce pot avea loc în timp și spațiu fac posibilă acțiunea mai multor legi și cauze și prin aceasta fenomenele istorice se complică foarte mult. De aceea greutatea de a descoperi legi exacte este tot așa de mare în istorie ca și în psihologie și provine atât din faptul că forțele care compun un fenomen istoric nu pot fi stabilite cu precizie, cât și din faptul că aportul lor de determinare cauzală în producerea evenimentului istoric depășește orice posibilitate de sesizare exactă. (Simmel Georg, Die Probleme der Geschichtsphilosophie. München u. Leipzig (Verlag Duncker u. Humblot) 1923, pg. 111).

Toate aceste fapte și împrejurări fac imposibilă elaborarea de legi ale desvoltării istorice. Istoria nu se desfășoară pe o pantă unică și rectilinie. De aceea toți filozofii și teoreticienii istoriei care au încercat să elaboreze legi de evoluție în istoria generală, au eșuat în întreprinderea lor. (Sée Henri, Science et philosophie de l'histoire. Paris (F. Alcan) 1928, pg. 136).

Totuși — deși trebuie să renunțăm la formularea de legi de evoluție — pe baza experienței istorice se pot stabili anumite configurații de tendințe (Sombart), anumite linii direcțive și un anumit ritm al precedentelor schimbării, precum și etapele succesive ale desvoltării istorice și mijloacele prin care se realizează.

Din toate cele ce s'au stabilit până acum, rezultă clar că în domeniul istoriei dezvoltarea este imposibilă și, deci, exclusă. Cel mult se pot prevedea curente ce duc în anumite direcțiuni și cu acestea o foarte aproximativă linie de orientare în spre viitor. (Sée: O. c. p. 138). De aceea istoricului îi se impune o mare prudență și rezervă în afirmațiuni. Spiritul critic și conștiința mereu trează a limitării posibilităților sale de cunoaștere și prevedere trebuie să-l însoțească necontenit. A forța lucrurile peste aceste limite, însemnează a orienta viitorul pe baze netemeinice și a-l periclita grav.

În consecință, adagiul atât de iubit al concepției pozitivistice a istoriei: «Savoir c'est prévoir» și «prévoir c'est pouvoir» rămâne mereu un neîmplinit «pium desiderium» al omului, iar prevederea deplină în istorie o are numai cel investit de sus cu o misiune aleasă printre neamuri și miruit cu darul prorociei istorice. De

aceea curiozitatea neastâmpărată de a cunoaște viitorul istoric și prognosticurile care fixează până și detalii în mersul și în rezultatul final al actualului război sunt — conștient sau inconștient — manifestări ale spiritului luciferic caracteristic omului modern, care vrea să știe totul și să poată totul ca și Dumnezeu; iar expresia curentă: «istoria se repetă» este un mod foarte comod și pueril de a explica fenomenele istorice. Acestea nu și pot găsi justificare decât în legitima sete de cunoaștere a omului, care însă trebuie să aibă de corectiv modestia și supunerea în fața hotărârilor tainice ale Providenței divine.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Spre viață nouă

Abnegație și jertfă

În frământările vieții contemporane, nota ce stăruie, ca un lung ecou, e durerea și suferința.

Creiat bun și înzestrat cu libertate, omul a abuzat de bunătate și de libertate și singur și-a ales calea răcirii.

Prin căderea din starea edenică el a primit două elemente în sine, care cu timpul s'au amalgamat în sufletul său: — păcatul și suferința.

Suferința, ca urmare a păcatului din care izvorește, înseamnă ciocnirea violentă a aspirațiilor omului cu realitatea oarbă.

Omul, purtând în sine, drept razim al existenței sale, nădejdea, scrutează viitorul încrezător într'un mai bine. Se trudește, uită clipa amară și se avântă spre viitor în care speră să afle alinare după atâta sbucium.

Idealul fiind însă intangibil, omul, desamăgit de loviturile sortii și de durerile acumulate în această goană, se resemnează.

Din tinerețea entuziasmată, cu nădejdi infinite, devine sceptic.

Bogat sau sărac, sănătos sau bolnav, învățat sau simplu muncitor, el suferă... Toți deopotrivă sorb cu nesaț, fiecare în starea lui și în felul lui, din aceeași cupă a deșertăciunii și a suferinții, încât însași sf. scriptură a concretizat faptul în cuvintele: „Viața omului e scurtă și plină de necazuri”.

Adânc cugetătorul, fericitul Augustin se exprima într-o alură pesimistă, dar veridică: Neclintit este sufletul nostru, până se va odihni în Tine, ear sf. apostol Pavel zice: „tot gem și sufăr”.

Când suferința e atât de generală apare firească întrebarea. Se poate atenua? Poate scăpa omul de acest coșmar? Ce poate da adevărat senz vieții?

Sânt întrebări ce frământă pe oameni de orice clasă socială.

Răspunsul însă nu poate veni decât de pe Golgota: E crucea și jertfa.

Mai pesus de lume și om, deasupra nestorniciei vieții, tronează Dumnezeu. Venind dela El, ca dela un tată bun, omul nu poate avea altă țință decât a se întoarce smerit în El: prin abnegație și jertfă.

Jertfa e suferința dulce (un jug ușor), sintetizând atât de sublim scopul (Dumnezeu) și mijloacele [calea crucii].

Lupta grea devine blândă, când e dusă pentru un „prietén drag”, ea dă ușurare și alinare totdeauna. Suferința lui e o ardere de tot în slujba unei împărății fără dureri sau înfrângeri. Ea singură înobilează pe om și-l face capabil să-și ducă traiul în contemplația viitoare a lumii ce ni se deschide odată cu părăsirea nedesăvârșirii trupesti.

Resemnarea în fața nimicniciei omeniei, lepădarea suflătească de tot ce-i efemer și privirea mereu spre cer, chiar și în cele mai mari strămătorări, sânt treptele jertfei bine primite. E acesta pesimism? Nici decum. E poziția adevăratului creștin în fața vieții. Prin ea apostolul neamurilor a biruit pe optimistul Nero, răzimat pe deșertăciune.

Jertfa care e, și trebuie să fie, acceptarea ca resemnare a tot ce Dumnezeu dă omului, înalță pe om, ea dă curaj în necazuri și aureolă celui ce se jertfește. Ea e în contrast cu suferința fără ideal divin, care e lașă, îndeamnă la șovăială, duce la disperare și coboară în iad. Prin jertfă biruim orice vrăjmaș, în urma ei răsar roade îmbelșugate.

Ea face din sâmburele de muștar pomul mare, după cum din jertfa crucii a crescut arborele mântuirii cu ramuri peste tot pământul.

Din jertfă răsare viața, prin jertfă se trăiește, și tot prin ea murim.

E atâta suferință și atâta jertfă 'n lume!..

Vrea omenirea o cale izbăvitoare, vrea senz al vieții? Privească la jertfa Celui ce pildă ni-a dat nouă.

Prin orice strămătorări ai trece, izbăvirea va veni și, odată cu ea, și cununa biruinții.

Pr. V. D. Ogradă

* FOIȘOARA *

(2)

NICOLAE CABASILĂ

Despre viața în Hristos

Viața adevărată se câștigă prin Dar de sus și prin strădania noastră

Am arătat până acum destul de lămurit că pentru creștini viața în Hristos începe și se trăiește nu numai în veacul ce va să fie, ci încă și în acesta de pe pământ. De aceea vom arăta în cele următoare în ce chip am putea ajunge să trăim în amândouă viețile sau cum zice sf. Pavel „să umblăm într'u înnoirea vieții”. Va trebui prin urmare să spunem cari suflute se leagă așa de strâns de Dumnezeu încât se unesc cu El și ce poate fi această unire pe care nu știm cum s'o numesc și cum s'o tălmăcesc.

Lucrarea pornește dela Dumnezeu; din partea noastră s'adaogă doar bunăvoința; căci doar a Lui e săvârșirea, a noastră e numai dorința de împreunălucrare. Cu alte cuvinte, într'u alfa putem noi dobândi unirea cu Dumnezeu, întrucât ne supunem harului și întrucât nu ascundem talantul și nu stângem Duhul ce arde în noi. Adică să nu săvârșim nimic ce strică vieții sufletului, căci orice de felul acesta aduce moartea. Doar atât bunăstarea omului, cât și simțul lui de a face bine cer ca omul să nu ridice sabia contra lui, nici să fugă de fericire, ori să arunce coroana biruinții de pe capul său. Doar însuș Domnul Hristos, care veșnic este printre noi, sădăște în suflutele noastre în chip neînțeles rădăcinile vieții duhovnicești. Căci într'adevăr, Domnul este totdeauna de față

și ajută creșterea acestor rădăcini de viață, care tot de mâna Lui sunt pornite. Se înțelege, El nu-i de față în mijlocul nostru așa cum a fost când era pe pământ, cu același fel de viață, discutând, convorbind și împărțind aceeași viață, ci într'alt chip, mai desăvârșit, unindu-ne atât de strâns cu El încât devenim mădulări ale Lui și nu mai formăm decât un singur trup cu El. Căci pe cât e de negrăită dragostea Lui de oameni, care ne-a îmbrățișat pe noi nevrednici și ne-a făcut vrednici de binefaceri atât de mari, tot pe atâta e de neîntrecut desăvârșita unire a sufletului cu Dumnezeu, încât nici prin încoană, nici prin cuvânt nu se poate tălculi. Și tot peată de minunat este chipul în care Domnul este de față în viața noastră, ca și multe binefaceri cu care ne încarcă traiul, ca unul care singur se scaldă în preamărire. Căci de fapt pe cei cari poartă în trupul lor chipul morții — moarte pentru care și-a dat viața Fiul Omului — pe aceștia îi zidește din nou, le dă iar formă și îi face părtași la însuși viața Lui.

Cu ajutorul sfințelor Taine — care vestesc moartea și îngroparea Domnului — ne naștem la viața duhovnicească, cu ajutorul lor creștem în ea și ajungem să ne unim în chip strălucit cu însuș Mântuitorul nostru. Căci prin aceste lucrări sfinte viem, ne mișcăm și suntem, cum spune sfântul Pavel. Astfel, botezul este acela care ne dă însăși ființa și trăirea noastră întru Hristos, căci până primește aceasta taină omul e mort și plin de stricăciune și abia prin ea pășeste la viață.

Ungea cu sfântul Mir desăvârșește pe noul născut la viața Duhului, întărindu-i puterile de care are lipsă aici pe pământ, iar Dumnezeiasca Împărțășanie susține această viață, păstrând-o într'o stare tuflooritoare. Pentru că pâinea vieții de veci este aceea care susține puterile sufletului și-l întemează dalungul călătoriei lui. Pe

scurt, sufletul nostru trăiește din această pâine a vieții, după ce și-a primit ființa în bota Botezului și întărirea prin ungerea cu sf. Mir. Și astfel noi trăim în această lume văzută duși cu gândul la lumea cea nevăzută, schimbând locul, ci felul de trăire și viețuire. De fapt, nu noi suntem cei ce ne-am schimbat sau ne-am ridicat viața mai aproape de Dumnezeu, ci Domnul însuși este cel ce s'a scoborât și a venit la noi. Căci nu noi am căutat pe Domnul, ci El ne-a căutat pe noi; doar nu oia a plecat în căutarea păstorului și nici drahma în căutarea stăpânului sale, ci însuși Domnul a coborât pe pământ și a găsit în om chipul Său, a cufereat locurile pe unde rădăcise oala pierdută și luând-o pe umere a scăpat-o din răcăclie. Bine înțeles nu ne-a mutat în alt loc, ci lăsându-ne pe pământ ne-a făcut încă de aici locuitori ai cerului și ne-a vărsat în suflutele dorul după viața cerească, fără să ne ridice la cer, ci doar aplecând cerurile și pogorându-se după cum zicea proorocul: „Domnul a plecat cerurile și s'a coborât pe pământ” (Psalm XVII, 10). Prin lucrarea acestor sfinte Taine, Soarele Dreptății intră, ca printr'o mare deschizătură a firii, în această lume întunecată și omoară tot ce-i peritor în ea împrăștiind peste tot duh de viață nemuritoare, căci Lumina lumii biruește lumea, potrivit cuvintelor Lui: „Eu am biruit lumea” (Ioan XVI, 33), vrând, adică, să spună prin aceasta că trupul muritor și stricăcios se face vrednic de o viață netrecătoare și veșnică. Căci după cum când intră razele soarelui într'o cameră în care arde o lumină mică, privirile tuturor sunt atrase de aceste raze a căror strălucire face să pâlescă cu totul palparele făcliei, tot astfel și strălucirea vieții viitoare care-și face loc în lumea aceasta prin sfintele Taine, covârșește în suflutele noastre orice farmec al vieții trupesti și întunecă toată frumusețea și strălucirea acestei lumi. Aceasta este trăirea în duh, care e în stare să nmi-

Cazania lui Varlaam

Se împlinesc exact 300 de ani, de când Mitropolitul Varlaam al Moldovei a tipărit o „Carte românească de învățătură la duminecele de peste an și la praznice împărătești și la sfinții mari”, numită mai pe scurt „Cazania lui Varlaam”.

De 300 de ani această carte bisericească a adus același grai românesc în toate ținuturile locuite de Români, răspândită fiind mai ales de călugări pe la bisericuțele noastre ortodoxe.

Aceeași cazanie, deci același grai, se citea în toate bisericile noastre, contribuind astfel la unitatea limbii și a sufletului românesc. Dacă astăzi avem unitate în limbă, avem să mulțumim îndeosebi Bisericii noastre ortodoxe prin cărțile ei.

În anii trecuți am găsit un exemplar din această carte prețioasă și rară la biserică din Țărațel-Zarand. Am luat-o în mâini cu multă evlavie, ca pe o comoară însemnată din trecutul nostru.

E încă destul de bine păstrată, legată în table de lemn, îmbrăcate în piele. A fost cumpărată pentru această biserică acum 186 de ani (1757) și mulți preoți și cântăreți au zăbovit pe pielea ei, dovadă picăturile de ceară dela luminări ce se găsesc în ea.

Pe prima filă a acestei Cazanii stă scris de mână cu litere vechi cirilice cine a cumpărat-o, cu cât, pe vremea cărui preot și la care an. Nu lipsește din acest scris obișnuita aturisă cu „cei 318 părinți sfinți dela Nekia” pentru cel ce ar cuteza să „o mute sau să o vândă pe bani”.

Vor mai fi poate astfel de cărți vechi pela parohiile noastre, cărți care astăzi nu se mai întrebuițază și astfel multe din ele zac acoperite de praf și de ăltare. Aș propune ca frații preoți să adune aceste cărți vechi de prin strane și de pe dulapurile sau polițele din altar, să le introducă cu număr în registrul bibliotecii parohiale și să le păstreze cu mare sfîntenie, căci ele sunt comori din trecutul nostru. Iar când vremea le îngăduie să cerceteze cu răbdare, ce s'a scris cu mână de bătrâni preoți sau dieri pe câte o filă sau pagină în aceste cărți, căci material prețios ar putea culege din ele pentru compunerea cronicelor noastre parohiale.

Preot Virgil Perian Brad

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

cească orice pofță a cărnii, după cuvântul sfântului Pavel: „Cu Duhul să umblați și să nu mai săvârșiți pofța trupului” (Galateni V, 16). Aceasta este calea pe care a rânduit-o Domnul când a venit la noi și aceasta este ușă pe care ne-a deschis-o El când a intrat în lume, iar când s'a înălțat la Tatăl n'a găsit cu cale să le închidă, ci de acolo din slava sa tot pe aceeași cale și pe aceeași ușă coboară între oameni. De fapt, mai curând am putea spune că însuși Domnul e veșnic de față și acum și în tot cursul vieții noastre, spre a fi credincios făgăduințelor ce ni le-a făcut. Am putea zice și noi cum zicea patriarhul Iacob (Facere XXVIII, 18) că sfințele Taine sunt casa și poarta cerului, prin care nu coboară numai îngerii — cari de fapt slujesc împreună cu noi la orice sfântă Liturghie — ci coboară chiar și Domnul îngerilor. Pentru aceea, când Domnul a binevoit să primească botezul dela Ioan, — vrând prin aceasta să arate, ca într-o oglindă, măreția Botezului pe care îl va întemeia — atunci a poruncit de s'au deschis cerurile spre a ne face să înțelegem că taina Botezului este aceea prin care ne învrednicim să vedem desfășurările cerești. Așisderea și când zice că nimeni nu poate intra în viața de veci dacă n'a primit Botezul, și atunci bota Botezului e închipuită ca o trecere printr-o poartă. De aceea când striga proorocul David: „Deschideți-mi porțile dreptății” (Psalm CXXII, 19) cred că tocmai aceste porți doria să le vadă deschizându-se. Aceasta este ceea ce multe prooroci și împărați au dorit să vadă, dar care s'a putut împlini numai cu venirea pe pământ a însuși deschizătorului porților acestora. Iată pentru ce, dacă i-ar fi fost dat lui David să intre pe ușa aceasta duhovnicească, n'ar fi știut cum să mulțumească lui Dumnezeu că i-a făcut această deschizătură în zid, ci ar fi exclamat: „Dacă-mi deschideți porțile dreptății, am să laud într-una pe Domnul” (Psalm CXXII, 19), deoarece

odată trecut pe această poartă i-ar fi fost dat în măsură și mai mare să cunoască marea bunătate a lui Dumnezeu și negrăita Lui iubire de oameni.

Într'adevăr, există oare vreo dovadă mai puternică de a arăta Bunătatea lui Dumnezeu și iubirea Lui de oameni, decât curățirea sufletului nostru de necurăția păcatului printr-o simplă spălare în apă, ori decât dobândirea împărăției cerești prin ungerea cu sf. mir sau, înfășit, decât ospătarea împreună cu Cel ce și-a dat trupul și sângele pentru noi? Prin sfințele Taine oamenii ajung Dumnezei și Fii ai lui Dumnezeu, iar firea noastră omenască se învrednicește de cinstea care numai Domnului i se cuvine; omul, care altfel e praf și cenușă, se ridică la atâta mărire, încât ajunge deopotrivă cinstit și îndumnezeit chiar după fire ca și Domnul. Cu ce s'ar mai putea asemăna această minune? Puteare-ar născoci mintea omului ceva peste aceasta? Atât e de mare lucrarea tainelor lui Dumnezeu, încât întrece și desăvârșirea cerurilor, ba cred că prin strălucirea și măreția ei covârșeste orice altă faptură și zidire a lui Dumnezeu. De aceea oricât ar fi de multe, de frumoase și de mărețe faptele zidite de Dumnezeu, ele sunt departe de înțelepciunea și nesfârșita pricepere a Făcătorului lumii, care poate face lucrări și mai desăvârșite în frumusețe și măreție, mai desăvârșite chiar decât ar putea spune orice limbă omenască. Căci dacă s'ar putea ca Dumnezeu să zidească o faptură atât de plină de frumusețe și de bunătate încât înțelepciunea și puterea și priceperea acestei fapături să fie deopotrivă cu ale lui Dumnezeu, cu alte cuvinte desăvârșirea ei să se măsoare cu însuși nesfârșitul veșniciei și să fie ca o strălucire a bunătății Lui celei nemărginite — o așa faptură cred că ar trebui să intreacă în chip negrăit toate celelalte zidiri ale Lui. Ori dacă lucrarea lui Dumnezeu față de oameni a însemnat totdeauna trimțere

de bunătăți și după această lege a săvârșit toate cele trecute și va săvârși toate cele ce vor veni — doar bine spune Dionisie Areopagitul că binele cere să fie împărțit și împrăștiat la cât mai mulți (Dionisie Areopagitul: Despre numele divine cap. IV), adică, dacă buna plăcere a lui Dumnezeu vrea să facă părtaş pe toți de cât mai mult bine și anume, tot binele pe care-l poate săvârși, apoi atunci e sigur că lucrarea Lui este cel mai mare și mai frumos semn al bunătății Lui și cea mai desăvârșită icoană a dragostei Lui de oameni. Ori această lucrare nu-i altceva decât Iconomia (Pronia Cerească) prin care Dumnezeu a purtat totdeauna grijă de omenire. Căci Dumnezeu n'a făcut omenirii un bine ca oricare altul, ținându-și pentru sine partea cea mai bună, ci ne-a făcut părtași la însăși plinătatea Dumnezeirii, încercându-ne cu toată bogăția darurilor care se revarsă din Ființa Lui. De aceea n'a greșit sf. Pavel când a spus că mai ales în Evanghelie se descopere însăși dreptatea lui Dumnezeu, căci dacă există o facere de bine și o dreptate a lui Dumnezeu, apoi aceasta se arată tocmai în împărțirea tuturor din belsugul bunătăților și al fericirilor dumnezeiești. Iată de ce Preasfințele Taine pot fi numite, cu drept cuvânt, porți ale dreptății, deoarece tocmai bunătatea și dragostea lui Dumnezeu față de omenire — cari nu sunt decât strălucirea (reflexul) dreptății și a facerii Lui de bine — ne-au deschis porțile prin care noi ajungem la fericirea Cerului.

Dar în judecata și în dreptatea Sa, Domnul a ales și altă cale pentru a ne face părtași de biruința cerului, ne-a arătat adică și ușa prin care să intrăm și calea spre a ajunge la ea. Căci nu prin silă ne-a smuls din ghiarele diavolului ca pe niște robi, ci s'a dat pe Sine preț pentru noi, iar puterea celui rău o a pus în lanțuri, nu ca să-și arate țăriia, ci pentru că așa era cu dreptate,

INFORMAȚIUNI

Pomenirea eroilor dela Stalingrad. După lupte sângeroase, care au durat aproape trei luni, armata a 6-a germană, împreună cu două divizii de ostași români și un regiment slovac, luptând până la ultimul cartuș, a fost nevoită a înceta rezistența. — Mareșalul-Conducător a adresat țării un apel pentru a se prăznui, în toate bisericile noastre, jertfa eroilor căzuți la Stalingrad. — Duminecă, în 7 l. c., s'a săvârșit în catedrala mitropolitană din Sibiu, întru cinstirea vitejilor dela Volga, slujba de pomenire, celebrată de către un mare sobor de preoți, în frunte cu P. S. Sa episcopul Vasile al Maramurășului și cu I. P. C. Sa arhimandritul vicar Teodor. Răspunsurile le-a dat corul studenților teologi, sub conducerea p. profesor Gh. Șoima. Au asistat, la marea solemnitate, toți reprezentanții autorităților civile, militare și bisericești, și un mare număr de alți credincioși sibieni.

Parastas. În ziua de 3 Februar, împlinindu-se șapte ani dela săvârșirea din viață a fericitului Întru Domnul, episcopul Nicolae Ivan, vicariatul de Alba-Iulia a făcut slujba de pomenire, în biserică centrală din Alba-Iulia, pentru sufletul neuitatului dispărut. După slujba parastelui, P. C. Vicar, prot. Al. Baba, a rostit cuvântul ocazional, subliniind activitatea neobosită a vrednicului organizator al eparhiei și închinându-se cu smerenie în fața memoriei lui.

Revista „Glasul Monahilor”, întemeiată și redactată de P. ieromonah Dionisie Lungu (București II, strada Cahul 21), a împlinit 20 de ani de activitate întru răspândirea adevărului creștin și îndrumarea duhovnicească pentru cetitori. Urm revistei, la acest prilej, alți mulți ani de aceeași activitate desinteresată.

Intervenirile oprite! Se reaminteste din nou, că intervenirile la autorități militare, în scop de mutări, concedii și alte interese personale, sânt absolut interzise. Numele celor ce intervin, va fi publicat în ziare, aplicându-se și alte sancțiuni.

Scoală de cântăreți bisericești s'a deschis, în 5 Februar 1943, în vicariatul nostru dela Alba-Iulia, dându-se astfel posibilitatea formării sufletesți și tehnice a cântăreților bine pregătiți, ca elemente de colaborare în parohiile eparhiei. Deschiderea solemnă a cursurilor s'a desfășurat în prezența P. Cucernicului vicar prot. Al. Baba, președintele vicariatului, a

„Cassa de Păstrare“

Institut de credit și economii S. A. în Sălște

Capital Lei 1.250.000

Registrul Bancar Nr. 9/1934

Convocare

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Cassa de Păstrare” S. A. în Sălște, sunt invitați a lua parte la

a LVIII-a adunare generală ordinară

care va avea loc *Sâmbătă în 6 Martie 1943, ora 10 a. m.* la sediul societății, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori;
3. Aprobarea Bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1942 și descărcarea Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori pentru gestiunea lor;

P. C. prot. Nic. Vaslu, directorul școalei, a preoților dela centru și a tuturor elevilor școalei.

Interesul pentru carte. Pe întreg teritoriul, nu prea mare, al Boemiei și Moraviei, există astăzi peste opt mii de biblioteci publice, cu aproape șase milioane de volume.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 14 Februarie 1943, servesc: Prot. col. Iosif Serafim, prot. cons. Emilian Cioran și prot. Mih. Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Dr. Nicolae Balcă. Predică: Prot. Iosif Serafim. La Oastea Domnului, predică după masă la ora 4: Prot. Mih. Neagu.

Reuniunea română de muzică „Gh. Dima” din Sibiu își reîncepe activitatea. Probele corale, făcute sub dirijarea părintelui prof. Gh. Șoima, se țin Lunea și Joia, între ora 18 și 20, în sala mare a primăriei municipiului. Toți membrii corișii ai reuniunii sânt invitați a lua parte la repetiții. Asemenea sânt rugate toate persoanele de origine etnică română din Sibiu, — care au voce frumoasă și au mai cântat în coruri, — să participe la probele corale, înscriindu-se ca membri activi ai reuniunii.

4. Fixarea jetoanelor de prezență;
5. Eventuale propuneri, prezentate în conformitate cu dispozițiunile statutare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Cassa de Păstrare” S. A. în Sălște, sunt de asemenea invitați în conformitate cu Deciziunea Onor. Consiliu Superior Bancar Nr. 4263 din 26 Ianuarie 1943 și dispozițiunile art. 20 și 24 din statute la

adunarea generală extraordinară

care se va ținea în aceeași zi și în același local, imediat după adunarea generală ordinară, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare;
2. Sporirea capitalului social și modificarea articolelor 4, 5, 26, 30, 33, 36 din statute.

Textul vechiu:

Art. 4.

Publicațiunile societății se fac în două ziare designate de Consiliul de administrație. Bilanțul societății se va publica în „Monitorul Oficial”, precum și în ziarele menționate.

Textul nou:

Art. 4.

Convocarea adunărilor generale, precum și publicarea Bilanțului se vor face în „Monitorul Oficial”, „Buletinul Oficial Bancar” și într'un ziar designat de Consiliul de administrație.

Textul vechiu:

Art. 5.

Capitalul fundamental societății se fixează cu Lei 1.250.000.— Împărțit în acții nominative de câte Lei 125 nominal, având a se plasa din acest capital cel puțin două din trei părți la cetățeni români. Această proporție de capital se va menține permanent, orice modificări s'ar aduce statutelor precum și în caz de sporiri de capital.

Acțiunile se pot emite și în titluri cumulative de 5 și 10 bucăți.

Adunarea generală poate eventual prin emitere de acțiuni de prioritate să sporească acest capital.

Textul nou:

Art. 5.

Capitalul social este de Lei 1.250.000.— Împărțit în 10.000 acțiuni nominative de câte Lei 125.—

Acțiunile vechi se contrag în 2000 acțiuni noi de câte Lei 500.— nomina

și anume: pentru tot câte 5 acțiuni vechi se va elibera una acțiune nouă de Lei 500.—

Capitalul social nou se stabilește la Lei 5.000.000.— împărțit în 10.000 acțiuni de câte Lei 500.— nominal, având a se plasa din acest capital două din trei părți la cetățeni români, care proporție se va menține permanent, orice modificări s'ar aduce statulelor precum, și în cazul de sporiri de capital.

Din cele 10.000 acțiuni, 2000 le revin acționarilor vechi, iar restul de 8000 bucăți se supun subscrierii publice.

Prețul acțiunilor noul puse în subscriere e a se achita integral la subscriere. Subscrierea să încheie în 30 zile dela data prospectului făcut conform dispozițiilor legale.

Tot în acest termen vor fi a se prezenta la ghișeul societății acțiunile vechi spre ștampilare și preschimbare cu titlul provizor.

Acțiunile noi se pot emite și în titluri de 5, 10 și 50 bucăți.

Textul vechiu:

Art. 26.

Consiliul de administrație se compune din 7 membri aleși de adunarea generală, dintre cari $\frac{1}{4}$ părți trebuie să fie cetățeni români.

Această proporție de membri în Consiliul de administrație se va menține permanent, orice modificare s'ar aduce statulelor precum și în caz de sporiri de capital.

Textul nou:

Art. 26.

Consiliul de administrație se va compune din 1—3 membri, aleși de adunarea generală dintre acționarii societății.

Membru al Consiliului de administrație nu poate fi decât Român de origine etnică și naționalitate.

Textul vechiu:

Art. 30.

Fiecare membru al Consiliului de administrație are a depune la cassa institutului 20 acții proprii scrise pe numele său, eventual cedate lui, cari acții în timpul funcționării sale nu se pot înstrăina.

Neîmplinirea acestei dispozițiuni în 30 zile dela alegere se consideră ca reșignare.

Textul nou:

Art. 30.

Fiecare membru al Consiliului de administrație va depune garanția legală la cassa societății în acțiuni de ale societății cu cupoane neexpirate, libere de orice sar-

cini, cari acțiuni în timpul funcționării sunt inalienabile.

Neîmplinirea acestei condițiuni în 30 zile dela alegere se consideră ca renunțare la mandat.

Art. 33.

Alin. 1 se suprimă.

Text vechiu:

Art. 36.

Consiliul de cenzori (Comitetul de supraveghere) constă din 4 membri aleși de adunarea generală pe un period de 3 ani dintre cari 3 din patru părți, au să fie cetățeni români. Își alege din sânul său un președinte și poate lua deciziuni valide, dacă sunt prezenți 3 membri.

Dacă numărul total al membrilor scade prin moarte ori abdicare sub 3, este a se convoca numai decât adunarea generală extraordinară pentru întregirea comitetului.

Comitetul va avea cel puțin de 4 ori în an a-și face revizuirile prescrise.

Cercul de activitate și agendele Consiliului de cenzori sunt normate prin legea comercială.

Text nou:

Art. 36.

Consiliul de cenzori se compune din 3 membri titulari și 1—3 supleanți, aleși de adunarea generală pe timp de 3 ani, dintre acționarii societății, cari toți trebuie să fie Români de origine etnică și naționalitate. Ei pot fi realeși. Cel puțin un cenzor trebuie să fie expertcontabil, contabil autorizat sau contabil stagiar.

Fiecare cenzor, cu excepțiunea expert contabilului, contabilului autorizat, sau contabilului stagiar, are să depună la cassa societății garanția legală în acțiuni de ale societății, cu cupoane neexpirate, libere de orice sarcini, cari acțiuni sunt inalienabile în tot timpul funcționării sale. Neîmplinirea acestei condițiuni în 30 zile dela alegere să consideră ca renunțare la mandat.

Pentru a putea lua hotărâri valide se cere să fie de față cel puțin 3 membri. În cazul când, în urma renunțării sau încetării din viață, Consiliul ar scădea sub numărul necesar pentru luarea unei deciziuni valabile, se va convoca adunarea generală pentru completarea vacanțelor.

Agendele Consiliului de cenzori sunt normate prin Codul comercial și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la adunările generale ordinare și extraordinare, în persoană sau prin pleni-

potență, vor depune acțiunile și procurile la casieria institutului, la Banca „Albina” din Sibiu, sau la „Banca Centrală” pentru Industrie și Comerț, Sucursala Sibiu, cel mult până Duminică în 28 Februarie 1943.

În cazul când la adunările generale, ordinare și extraordinare din 6 Martie 1943, nu se vor prezenta acționari în numărul suficient, conform art. 20 din statute, convocăm fără altă înștiințare a doua adunare generală ordinare cu aceeași ordine de zi pe ziua de Sâmbătă în 13 Martie 1943, ora 10 a. m. în același local și aceeași ordine de zi precum și a doua adunare generală extraordinară cu aceeași ordine de zi, imediat după terminarea adunării generale ordinare.

Pentru a doua adunare generală ordinare și pentru a doua adunare generală extraordinară sunt valabile depuse acțiunile depuse până la 28 Februarie 1943 la aceleași locuri și se mai pot depune altele până la data de 7 Martie a. c. Adunarea generală ordinare a doua poate aduce hotărâri valabile fără considerare la numărul acționarilor prezenți și la numărul acțiilor depuse. În schimb adunarea generală extraordinară a doua poate aduce hotărâri valabile numai dacă sunt reprezentate $\frac{1}{3}$ parte a acțiilor emise și conclusele aduse cu majoritate de cel puțin $\frac{2}{3}$ a voturilor.

Săliște, 30 Ianuarie 1943.

Consiliul de Administrație

Nr. 232—1943

(5) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Sâmbăta de sus apuseană din protoplatul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile parohului vor fi:

1. Salarul dela Stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Casă parohială, cu dependente și grădină.
4. 5 jugăre ecleejic fânaț.
5. 3 stânci de lemne de foc în pădurea bisericii.

Cereri de concurs se vor înainta în termenul fixat oficiului protopopesc Făgăraș, însoțite de documentele regulamentare și de încuviințarea de candidare dela P. V. Consiliu Arhiep.

Concurenții, cu prealabila înștiințare a subsemnatului oficiu prot., se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu credincioșii.

Făgăraș, la 12 Ianuar 1943.

Prot. Pavel Borzea
protopop

Atențiune!

Pentru a nu pierde timpul cu căutări și corespondență, Onor. Oficii parohiale sunt rugate a arăta la comanda de luminări:

1. Soiul și cantitatea, dorite din fiecare Nr.

2. Felul plății, ca reținere din salariu, rambursare, sau costul de Lei asemnat prin mandat poștal.

3. Adresa exactă: Comuna, Poșta și Județul.

Comanda să se facă din vreme și să se scrie scurt și precis, numai strictul necesar, pe $\frac{1}{4}$ de coală.

AVIZ

La Bibliotecă Arhidiecezană din Sibiu, se află de vânzare

TABLOUL

I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului

Dr. Nicolae Bălan

mărimea 37x30 cm. Lei 100.—

TABLOUL

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

mărimea 37x30 cm. Lei 100.—

Ambele tablouri sunt artistic executate și potrivite pentru birourile On. Oficii protopopesci și parohiale.

Comanda se facă trimițând prețul plus spesele postale Lei 60.— și se expediază franco-recomandat.

Contra ramburs nu se trimite

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Astfel a ajuns stăpân al casei lui Iacob, după ce nu prin silă, ci pentru dreptate — a nimicit tirania celui rău ce apăsa asupra sufletelor oamenilor. La acest lucru se gândea și Psalmistul când zice: „Dreptatea și cu adevărul sunt temelii tronului Tău, Doamne” (Ps. 89, 15). Această dreptate nu numai că ne-a deschis nouă ușile cerului, dar însăși Dreptatea întrupată s'a pogorât la noi. Căci în vremea de demult, înainte de a se scobori Domnul printre noi, nu exista nici o dreptate pe pământ. Așa într-o zi, cum nu-i scapă Lui nici cea mai mică taină, s'a aplecat din înălțimea Cerurilor să vadă dacă va afla, oare, dreptate pe pământ și n'a aflat deloc. „Căci, zice Psalmistul, toți s'au abătut, împreună neîntrebniți s'au făcut, nu este nici unul care să facă binele, nici măcar unul singur” (Ps. 14, 3).

Dar când celor ce ședea în întunecul minciunii și în umbra morții le-a răsărit adevărul, atunci și dreptatea s'a pogorât din cer și s'a arătat oamenilor pentru prima oară în toată desăvârșirea ei. Atunci s'a făcut îndreptărea noastră, căci prin moartea pe Cruce a celui atotdrept s'a șters vina ce era asupra noastră, au căzut de pe noi cătușele fărădelegilor și ale nedreptăților, la care singuri noi ne-am condamnat, iar în urma acestei morți răscumpărătoare a Domnului noi am ajuns și prieteni și aleși ai Lui. Fiindcă prin moartea Sa, nu numai că Domnul ne-a slobozit din patimi și ne-a făcut cetățeni ai altei împărății, ci „ne-a dat și puterea să devenim fii ai lui Dumnezeu” împreunându-ne cu El atât prin trupul pe care l-a renăscut în carne, cât și prin cel care ni se împărtășește sub forma sfințelor Taine. Așa că în acest chip însuși Domnul face să răsară în sufletele noastre dreptatea și viața Sa, dreptatea cea adevărată pe care oamenii ajung s'o cunoască și s'o trăiască numai prin sf. Taine.

Căci dacă și înainte de venirea Celui ce ne-a adus îndreptarea și împăcarea au mai fost mulți oameni drepți și iubiți de Dumnezeu — ceea ce trebuie să recunoaștem — apoi aceasta trebuie s'o înțelegem nu atât pentru vremea lor, ci mai degrabă pentru vremile de după ei, cu alte cuvinte ei trebuiau să stea pregătiți și îndată ce va veni Dreptatea, să alerge spre Ea; îndată ce va veni Plătitorul răscumpărării, ei să devie slobozi; când va apare Lumina, ei să-și deschidă ochii să vadă, iar când însuși Adevărul se va descoperi truște, atunci să nu se mai uite la închipuirea Lui, ci la El însuși. Pe vremea aceea, cei drepți se deosebeau de cei nedrepți numai prin aceea că — după ce și unii și alții purtau aceleași lanțuri și îi apăsa aceeași tiranie — cei dinău suferau robia și apăsa tremurând de frică, dorind cu toată puterea nimicirea închisorii și zdrobirea lanțurilor lor, iar capul tiranului doriau să-l vadă căzut la picioarele lor, în același timp ceilalți nu-și dădeau nici măcar seama de viața îndobitocită pe care o duceau, ci se bucurau de această robie. La fel cu aceștia din urmă au fost și cei ce au trăit în binecuvântatele zile ale vieții pământești a Mântuitorului: nici aceia n'au fost bucuroși să răsără Soarele dreptății peste ei, ba au făcut tot ce-au putut ca să-l stingă sau chiar să-l oprească razele de a se împrăștia peste lume.

De aceea era și firesc ca atunci când s'a arătat Împăratul, unii să fie sloboziți din tirania iadului, pe când ceilalți să rămână și mai departe în lanțurile pătimilor. Căci bolnavii cari cu orice preț vreau să-și refacă sănătatea și cari bucuroși și cât mai grabnic cer să vie doctorul, unii ca aceștia arată mai mult dor după sănătate, decât cei cari nu-și dau seama nici de boala lor și nu cer ajutorul doctorului. Pe cei dinău, chiar înainte de a-i vizita, doctorul îi socotește aproape vindecați, bine

înțeles dacă nu se îndoește de meșteșugul său doftoricesc. Ori în timpurile vechi cam în acest fel trebuie să înțelegem că Domnul a socotit pe unii drepți și aleși ai săi. Într'adevăr, unii ca aceștia făceau tot ce erau în stare spre a săvârși cât mai multă dreptate, de aceea în ziua în care a venit Mântuitorul ei au meritat să fie făcuți slobozi din lanțurile robiei lor. Dar chiar așa stând lucrurile, soarta lor nu era prea fericită. Căci dacă ar fi fost ei mai dinainte hotărâți să trăiască după adevărata dreptate, atunci ar fi ajuns în clipa morții „în pacea și în mâna lui Dumnezeu”, cum zice înțeleptul Solomon. Ori cei cari pleacă din această lume se duceau cu toții în iad. Când a venit însă în lume Stăpânul lumii, noi am primit dreptatea cea adevărată și dragostea lui Dumnezeu, căci Domnul Hristos n'avea lipsă să le caute înafară din clipa în care ele erau tocmai însușirile firii Lui. Iar calea dela cer către pământ Domnul n'a aflat-o gata, ci El însuși a tăiat-o. Dacă ar fi aflat-o gata ar însemna că altcineva, înaintea Lui a deschis-o, ori stă scris: „Nimeni nu s'a suit la cer, fără numai cel ce s'a pogorât din cer, Fiul Omului care este în cer”.

Și atunci, din moment ce înainte de venirea Crucii nu exista nici iertare de păcate și nici ură de jertfă răscumpărătoare, oare despre ce dreptate putea fi vorba în acele vremuri? Căci înainte de a te fi împăcat cu pretenții nu te poți prinde în horă cu ei, iar înainte de a-ți fi rupt cătușele robiei, nu poți avea dreptul să câștigi cununa alergătorilor în circ. Sau, ca să fim mai scurți, dacă mielul paștilor evreești a adus într'adevăr mântuirea, atunci de ce a mai fost de lipsă o a doua mântuire? Căci dacă icoana și închipuirea mai dinainte a desăvârșirii ar fi adus fericirea deplină, atunci adevărul și viața nu ar mai fi avut rost să vină în lume. Ce rost mai avea moartea lui Hristos ca să împrăștie dușmânia, să strice zidul de despărțire și să sirălucească pacea și adevărul, dacă încă înainte de jertfa Golgotei ar fi existat mulți drepți și prieteni ai Domnului?

Traducere din grecește
Preot T. Bodogae